

פרשת על פרשת דרכים

עלון 8

בס"ד

פרקי תהילים כ"ג-נ"ט

ח' טבת - י' טבת תשס"ב

ד' טבת - ז' טבת תשס"ב

לסדר פרשת ויחי

מה-שהיה הוא שיהיה
מה-שנעשה הוא שיעשה
ואין כל-חדש תחת השמש
קהלת א', ט'

לסדר פרשת ויש

פרשת ויחי

הדלקת נרות שבת קודש

ת"א	16.23	אילת	16.31
י"ם	16.01	עכו	16.23
חיפה	16.11	חברון	16.26
ב"ש	16.28	צפת	16.21

סידני 18.50, פריז 16.42, ניו יורק 16.18
מוסקבה 15.44, לוס אנג'לס 16.33, לונדון 16.40

יציאת שבת/צאת הכוכבים

ת"א	17.24	אילת	17.28
י"ם	17.22	עכו	17.21
חיפה	17.22	חברון	17.24
ב"ש	17.26	צפת	17.20

רבינו תם 17.54

סידני 19.52, פריז 17.55, ניו יורק 17.22
מוסקבה 17.11, לוס אנג'לס 17.33, לונדון 16.57

ניתן להוריד את העלוניו הקודמים

מהאינטרנט בכתובת הבאה:

<http://scroll.to/apd>

זמני היום לפי אופק ירושלים

שבוע שבין י"א טבת - י"ז טבת

עלות השחר	5.01	5.03
טלית ותפילין	5.43	5.45
הנץ החמה	6.37	6.39
ס"ז שמע (מג"א)	8.20	8.22
ס"ז שמע (גר"א)	9.08	9.10
ס"ז תפילה (מג"א)	9.26	9.29
ס"ז תפילה (גר"א)	9.58	10.01
חצות היום	11.39	11.41
מנחה גדולה	12.04	12.07
מנחה קטנה	14.34	14.38
פלג המנחה	15.37	15.41
שקיעת החמה	16.40	16.44
צאת הכוכבים	17.07	17.11
שעות היום	10.02.28	10.04.39
שעה זמנית	0.50.12	0.50.23

עלות השחר לפי כ-90 דקות קודם הנץ,
מנחה גדולה לפי 30 דקות זמניות לאחר
חצות היום, צאת הכוכבים לפי בעל התניא
כ-24 דקות לאחר השקיעה.

העלון יוצא לאור ע"י:

אדם פרופ

ת.ד 638

צופים 44865

טל. 050-843804

aepropp@inter.net.il

שני ניתן לומר שהכוונה לחכמה ותפילה, אך ידוע שאין לסמוך על החרב והקשת כמו שכתוב בהושע "...ולא אושיעם בקשת ובחרב ובמלחמה בסוסים ובפרשים" (א' ז'). וכן בתהילים "כי לא בקשתי אבטח וחרבי לא תושיעני" (מ"ד ז'), לכן קשה לומר שיעקב התכוון לחרב וקשת ממש. אלא שכתוב בזכריה "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי" אמר ה' צבאות" (ד' ו'), ומפרשים שהכוונה היא, לא רק בחיל ולא רק בכח כי אם גם ברוחי וגו', וכך יכול שמדובר גם בחרב וקשת ממש וכן ובודאי בחכמה ותפילה של יעקב. כמובן יש קשר ישיר בין הדברים, קשת היא כמו התפילה, יש צורך לכוון ולמתוח על מנת שהחץ יגיע יותר רחוק, צריך להתכוון ולפעול באיטיות ולא למחר. לעומת זאת החרב הוא כמו החכמה, היא חדה בקצה, וצריך לפעול איתה במהירות וללא היסוס על מנת להציל את חייו.

בשני דברים אלה השתמש יעקב כאשר לקח את שכם מידי האמורי ואת זה הוא מנחיל ליוסף, שיהיה לו לעזר לעתיד לבוא, כאשר ידרש למסור את נפשו בעבור משיח בן דוד. לכן הוא ודוקא הוא ראוי לבכורה, שיהיה לו הכח הרוחני הכפול, שבעתיו נזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו, אמן.

(ע"פ שיעורים שנמסרו ע"י הרב צבי שורץ והרב יעקב אריאל שליט"א בישיבת ימית, שנת תשמ"ה)

אלה, ולאחר שיעקב "מברך" אותם בנפרד הוא יכול לומר להם את מהותם.

זו הסיבה שנמנע מיעקב לגלות את הקץ, מפני שאז היה מברך אותם בברכות ממש (ראובן היה זוכה לבכורה וכו'), ואיך שברכם כך היה צריך להיות, על מנת לתקנם לעתיד לבוא, כשיזכה ראובן שוב בבכורה.

בשורש ראובן היה אמור לקבל את כל ה"חבילה" - בכורה, מלוכה וכהונה, אך כאמור הפסיד זאת במעשיו, כפי שכתבנו, יהודה זכה במלוכה, ולוי זכה בכהונה, אך מי זכה בבכורה?

עיון בפסוק הפותח לעיל נותן את התשובה "נתתי לך שכם אחד על-אחיך" וגם אח"כ "ברכת אביך גבר... תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו", יוסף הוא זה שזוכה בבכורה, כך גם מברך משה את יוסף "בכור שורו הדר לו" (דברים ל"ג י"ז). ובאמת לעתיד זקוק יוסף לבכורה, שכיודע (על פי מה שהבאנו בעלון הקודם), לעתיד לבוא, משיח בן יוסף ימסור את נפשו על מנת להביא לגילוי של משיח בן דוד.

לכן גם יעקב משתמש במילים "בחרתי ובקשתי" כאשר מברך את יוסף בברכה היתרה על אחיו. אונקלוס מתרגם מילים אלה כ- "בצלתי ובבעותי" כלומר כמו שמסביר רש"י "היא חכמתו ותפילתו".

מצד אחד אפשר לומר שיעקב התגבר על העמים ממש בחרב ובקשת ומצד

"ואני נתתי לך שכם אחד על-אחיך אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי"

(בראשית מ"ח כ"ב)

ובהמשך כתוב "כל-אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת אשר-דבר להם אביהם ויברך אותם איש אשר כברכתו בך אתם" (בראשית מ"ט כ"ח). לכאורה כל אחד מבני יעקב זכה לברכה, אך יוסף זכה בברכה נוספת, עוד בטרם ברך יעקב את בניו. בנוסף, לכל אחד מהבנים היתה ברכה הרבה יותר גדולה ממה שכתוב, אלא שעל מנת להדגיש את הפחיתות אצל ראובן שמעון ולוי, ברכות אלה לא נכתבו. זאת ניתן להבין מכפילות הלשון "ויברך אותם... כברכתו בך אותם". כלומר נשמר גם ברכה משותפת לכולם, בנוסף על הברכה שברכם בנפרד באותו זמן.

ברכה היא לשון ריבוי, תוספת (כמו בכור - שמקבל כפול) להבדיל מאריה שהיא החסרה, לשון צמצום. ברכה גם תחילתה בב' שהיא שתיים-כפל.

מתוך שנים עשר הבנים מתפתח עם ישראל לשבעים נפש היורדים מצרימה ושם הם פרים ורבים יותר. מטרת יעקב בברכותיו, לגעת בנקודה מרכזית בכל שבט ושבט, כדי לקבוע את אופיו ועל מנת שלא יתערבבו ביניהם וישמרו על זהותם כשבטים (יהודה-מלוכה, לוי-כהונה), אבל תוך כדי כך צריך לברך את כולם על מנת שבכל אחד מהם יהיו מקצת התכונות של האחרים.

נשאלת השאלה, אם כך, למה הודגשו הקללות אצל ראובן, שמעון ולוי? אלא, שאצלם יש בחינה של סור מרע, יש להם, לעתיד מהות גבוהה מאוד, וכדי להגיע אליה, יש צורך להסיר את הרע לגמרי אחרת לא יהיה אפשר לגלות אותה. אצל רוב הבכורות במקרא, מהותם לא היתה ברורה מלכתחילה ורק אחר כך אנו ערים למהותם (ישמעאל, עשיו, ראובן, מנשה).

שמעון - נחלתו בתוך נחלתו של יהודה, לוי אין לו נחלה כלל, וראובן איבד את בכורתו וזכה רק לנחלה אחת. אלו בעצם עונשם של שבטים

נא לשמור על קדושת העלון בעיקר לאחר הדפסתו במדפסת. יש לדאוג שלא יזרק לפח אלא, יאסף לגניזה.

נא להמנע מקריאת העלון בשעת התפילה וקריאת התורה.